

КОМПОЗИТОРСЬКА ТВОРЧІСТЬ

Глеб БЕЛЯЕВ

(Даугавпилс, Латвия)

ОСОБЕННОСТИ ФОРТЕПИАННЫХ ПАРАФРАЗ НА ТЕМЫ ПЕСЕН ЛАТВИЙСКИХ И УКРАИНСКИХ ФОЛК-РОК И ФОЛК-МЕТАЛ ГРУПП

Уже практически с момента своего появления, клавишные инструменты служили не только средством исполнения музыки написанной именно для них, но и своего рода «музыкальными компьютерами» позволяющими передавать музыку написанную для оркестров, камерных составов, оперы, балета и так далее.

В XIX веке в творчестве Ференца Листа, Сигизмунда Тальберга и Игнаца Мошелеса фортепианные транскрипции инструментальной и вокальной музыки сформировались как отдельный жанр. Но в контексте темы статьи так же интересны не только транскрипции и парафразы, но и оригинальные произведения, к примеру «Венгерские рапсодии» и не только Ференца Листа, в которых он стремился передать фольклорные интонации. Позже находки Ференца Листа вдохновили и Белу Бартока на более углублённые творческие поиски в этой области.

В свою очередь, в шестидесятых годах двадцатого века зародился жанр фолк-рок музыки, к примеру группы «The Byrds», «Simon & Garfunkel» и многие другие, интегрирующие элементы фольклора в своё творчество. Не «стоял на месте» и жанр фортепианных парафраз и транскрипций. ПИАНИСТЫ, не ограничивающиеся академической музыкой начали переносить на рояль песни исполнителей популярной эстрадной музыки, рок групп и нео-фолк ансамблей.

Автор, как исполнитель подобных транскрипций в данный момент наиболее часто обращается к творчеству латвийской фолк-метал группы Skyforger, а так же к песням украинских групп «Karna», «Nokturnal Mortum», «Motanka» и

не тільки. Можна констатувати той факт, що деякі фактурні прийоми, ще використані Ф. Листом і Б. Бартоком цілком підходять для передавання звучання рок і метал групи, а між тим, як інтерпретуються гітарні соло на фортепіано і тим, як к прикладу в ХІХ столітті композитори намагалися передати віртуозність гри Нікколо Паганіні на скрипці теж можна знайти деякі паралелі.

Марія ВИСЛЮК
(Івано-Франківськ, Україна)

ТВОРЧИСТЬ М. ЛИСЕНКА ЯК КОМПОНЕНТА БАНДУРНОГО РЕПЕРТУАРУ

22 березня 2022 р. світова музична громадськість відзначила 180 років від дня народження Миколи Лисенка (1942–1912) – основоположника української класичної музики, композитора, піаніста, диригента, фольклориста, музично-громадського діяча та педагога. Творча композиторська спадщина М. Лисенка охоплює опери, камерні вокально-інструментальні твори, зокрема монументальний цикл «Музика до “Кобзаря ”» Т. Шевченка, численні інструментальні композиції для фортепіано та ансамблів. Композитор сприяв представленню майже всіх академічних жанрів в українській музиці, заклав засади розвитку української музичної фольклористики як на теоретичному рівні (музичні записи та їх розшифрування), так і на виконавському (обробки народних мелодій), ініціював відкриття спеціального закладу музичної освіти в Україні, що ґрунтувався на національних позиціях репертуару і методик викладання.

Діяльність Миколи Лисенка щільно пов'язана із кобзарським мистецтвом: він ретельно записував думи, пісні, танці від кобзарів, професійно проаналізував їх («Народні інструменти на Україні», «Характеристика музичних особливостей українських дум і пісень, виконуваних кобзарем Вересаєм» та ін.). Його знайомство з письменником і музикантом Гна-